

KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 848/2012

(2012. gada 19. septembris),

ar ko attiecībā uz fenildzīvsudraba savienojumiem groza XVII pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK⁽¹⁾, un jo īpaši tās 68. panta 1. punktu,

tā kā:

- (1) Komisija savā ziņojumā Padomei un Eiropas Parlamentam par Kopienas stratēģiju attiecībā uz dzīvsudrabu⁽²⁾ ir norādījusi, ka jāsamazina dzīvsudraba līmenis apkārtējā vidē un iedarbība uz cilvēkiem, un cita starpā noteikusi šādus mērķus – samazināt dzīvsudraba lietošanu sabiedrībā, samazinot piedāvājumu un pieprasījumu, kā arī samazināt dzīvsudraba emisijas un aizsargāt pret dzīvsudraba iedarbību. Minēto paziņojumu pārskatīja 2010. gadā⁽³⁾.
- (2) Padome vairākkārt atkārtoti ir apstiprinājusi savu apņemšanos īstenot vispārējo mērķi aizsargāt cilvēku veselību un vidi no dzīvsudraba un tā savienojumu emisijām, visā pasaulē samazinot un, kad vien iespējams, pavisam likvidējot antropogēnas dzīvsudraba emisijas gaisā, ūdenī un augsnē. Šajā sakarā Padome uzsvēra, ka gadījumos, kad ir pieejamas piemērotas alternatīvas, pēc iespējas ātrāk un lielākā apmērā no aprites būtu jāizņem dzīvsudrabu saturoši izstrādājumi; galīgais mērķis ir izņemt no aprites visus dzīvsudrabu saturošos izstrādājumus, pienācīgi ņemot vērā tehniskos un ekonomiskos apstākļus un vajadzību pēc zinātniskās izpētes un tehnoloģiju izstrādes⁽⁴⁾.
- (3) Dzīvsudrabs un tā savienojumi cilvēkiem, ekosistēmām un dzīvajai dabai ir ļoti toksiski. Lielās devās cilvēkam dzīvsudrabs var būt nāvējošs, bet arī salīdzinoši mazas devas var radīt nopietnu un nelabvēlīgu ietekmi uz organisma neiroloģisko attīstību, turklāt ir pierādīta dzīvsudraba kaitīgā ietekme uz sirds un asinsvadu, imūno un reprodūktīvo sistēmu. Dzīvsudrabs ir noturīgs globāla

mēroga piesārņotājs, kas dažādās formās cirkulē gaisā, ūdenī, nogulumiežos, augsnē un dzīvos organismos un vidē var pārvērsties tā vistoksiskākajā savienojumā – metildzīvsudrabā.

- (4) Regulā (EK) Nr. 1907/2006 paredzēts, ka tad, ja dalībvalsts uzskata, ka vielu, to maisījumu vai izstrādājumu ražošana, laišana tirgū vai lietošana cilvēku veselībai vai videi rada tādus draudus, ko pienācīgi nekontrolē un kam jāpievērš uzmanība, tā sagatavo dokumentāciju, vispirms informējot Eiropas Ķīmikāliju aģentūru (turpmāk "aģentūra") par šādu nodomu.
- (5) Saskaņā ar EEZ Apvienotās komitejas 2008. gada 14. marta Lēmumu Nr. 25/2008, ar ko groza EEZ līguma II pielikumu (Tehniskie noteikumi, standarti, testēšana un sertifikācija)⁽⁵⁾, Regulu (EK) Nr. 1907/2006 iekļāva Eiropas Ekonomikas zona līgumā.
- (6) Norvēģija ir sagatavojusi dokumentāciju par pieciem fenildzīvsudraba savienojumiem, proti, fenildzīvsudraba acetātu, fenildzīvsudraba propionātu, fenildzīvsudraba 2-etilheksanoātu, fenildzīvsudraba oktanoātu un fenildzīvsudraba neodekanoātu, kas pierāda, ka ir vajadzīga Savienības mēroga rīcība, lai novērstu tādus draudus cilvēku veselībai, kurus rada šādu vielu, to maisījumu vai šādas vielas saturošu izstrādājumu ražošana, lietošana vai laišana tirgū. Attiecīgo dokumentāciju iesniedza aģentūrai, lai sāktu ierobežošanas procedūru.
- (7) Pieci minētie fenildzīvsudraba savienojumi ir zināmi ar to, ka tos jo īpaši izmanto kā katalizatorus poliuretāna sistēmās, kuras izmanto pārklājumos, līmvielās, hermētiķos un elastomēros. Dzīvsudraba katalizatori ir iekļauti polimēru struktūrā, un tie saglabājas galaizstrādājumā, no kura dzīvsudraba vai fenildzīvsudraba savienojumi netiek atbrīvoti ar nodomu. Par citiem fenildzīvsudraba savienojumiem nav zināms, ka tos izmantotu kā katalizatorus poliuretāna sistēmās, un tāpēc tie netika iekļauti novērtējumā, ko veica saistībā ar šo dokumentāciju.
- (8) Fenildzīvsudraba savienojumu dzīves cikls izraisa ievērojama daudzuma dzīvsudraba nokļūšanu vidē un palielina kopējo dzīvsudraba emisiju. Jo īpaši fenildzīvsudraba savienojumi noārdās vidē, radot noārdīšanās produktus, ieskaitot metildzīvsudrabu, par kuriem ir līdzīga bažas kā par noturīgām, bioakumulatīvām un toksiskām vielām (turpmāk "PBT vielas"). Fenildzīvsudraba savienojumu metabolītu savstarpējā konversija rada spēju izplatīties

(1) OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.

(2) COM(2005) 20 galīgā redakcija.

(3) COM(2010) 723 galīgā redakcija.

(4) Padomes 2011. gada 15. marta secinājumi par "Eiropas stratēģijas attiecībā uz dzīvsudrabu pārskatīšanu", 2008. gada 4. decembra secinājumi par "Pasaules mēroga dzīvsudraba problēmu risināšanu" un 2005. gada 24. jūnija secinājumi par "Kopienas stratēģiju attiecībā uz dzīvsudrabu".

(5) OV L 182, 10.7.2008., 11. lpp.

lielos attālumos. Tāpēc, ņemot vērā to, ka tiek radīti transformācijas/noārdīšanās produkti, kam piemīt tādas pašas īpašības kā PBT vielām, fenildzīvsudraba savienojumi attiecībā uz emisijas un iedarbības kontroli ir uzskatāmi par PBT vielām. Tādēļ cik vien iespējams būtu jāsamazina iedarbība uz cilvēkiem un emisija vidē.

- (9) Iedarbība uz cilvēku caur vidi galvenokārt var notikt ar pārtikas produktiem, kas var saturēt fenildzīvsudraba savienojumu noārdīšanās produktus, ieskaitot metildzīvsudrabu. Metildzīvsudrabs jo īpaši spēj uzkrāties ūdenī esošajā pārtikas ķēdē, tādējādi īpaši apdraudot tos iedzīvotājus un savvaļas dzīvniekus, kas pārtikā lieto daudz zivju un jūras dzīvnieku un augu. Metildzīvsudrabs viegli pārvar gan placentas barjeru, gan asins – smadzeņu barjeru, kā rezultātā var tikt kavēta prāta spēju attīstība pat pirms dzimšanas, tādējādi vislielākās bažas radot par iedarbību uz sievietēm reproduktīvā vecumā un bērniem.
- (10) Aģentūras riska novērtēšanas komiteja (turpmāk "RAC") 2011. gada 10. jūnijā pieņēma atzinumu par ierosināto ierobežošanu, tajā ņemot vērā to, cik efektīvi šāda ierobežošana palīdzēs samazināt draudus cilvēku veselībai un videi. Turklāt RAC konstatēja, ka polimēru ražošanā kā katalizatorus varētu izmantot citus dzīvsudraborganiskos savienojumus. Tomēr šīs vielas nebija iekļautas novērtējumā, ko veica saistībā ar šo dokumentāciju.
- (11) Aģentūras Sociālās un ekonomiskās analīzes komiteja 2011. gada 15. septembrī pieņēma atzinumu par ierosināto ierobežošanu, tajā ņemot vērā šādas ierobežošanas

efektivitāti sociālekonomisko ieguvumu un sociālekonomisko izdevumu proporcionālītātes ziņā attiecībā uz apzinātajiem riskiem.

- (12) Aģentūras Komisijai iesniedza Riska novērtēšanas komitejas un Sociālās un ekonomiskās analīzes komitejas atzinumus.
- (13) Ir lietderīgi noteikt pamatotu termiņu, lai attiecīgās ieinteresētās personas varētu veikt pasākumus, kas vajadzīgi šajā regulā noteikto pasākumu ievērošanai.
- (14) Šajā regulā noteiktie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi komiteja, kura izveidota saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 133. pantu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XVII pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2017. gada 10. oktobra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2012. gada 19. septembrī

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs*
José Manuel BARROSO

PIELIKUMS

Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XVII pielikumam pievieno šādu 62. ierakstu:

<p>“62.</p> <p>a) Fenildzīvsudraba acetāts EK Nr. 200-532-5 CAS Nr. 62-38-4</p> <p>b) Fenildzīvsudraba propionāts EK Nr. 203-094-3 CAS Nr. 103-27-5</p> <p>c) Fenildzīvsudraba 2-etilheksanoāts EK Nr. 236-326-7 CAS Nr. 13302-00-6</p> <p>d) Fenildzīvsudraba oktanoāts EK Nr. – CAS Nr. 13864-38-5</p> <p>e) Fenildzīvsudraba neodekanoāts EK Nr. 247-783-7 CAS Nr. 26545-49-3</p> ”	<p>1. Neražo, nelaiž tirgū un nelieto kā vielu vai maisījumos pēc 2017. gada 10. oktobra, ja dzīvsudraba koncentrācija maisījumā ir vienāda ar vai lielāka nekā 0,01 % no svara.</p> <p>2. Izstrādājumus vai to daļas, kas satur vismaz vienu no šīm vielām, nelaiž tirgū pēc 2017. gada 10. oktobra, ja dzīvsudraba koncentrācija izstrādājumā vai izstrādājuma daļā ir vienāda ar vai lielāka nekā 0,01 % no svara.”</p>
--	--